

Poduzetništvo u turizmu

Kurikulum konzultativno-instruktivne
neformalne edukacije za odgovorno
poduzetništvo u suvremenom turizmu

kolovoz 2019.

O projektu

Projekt RiTour – „Valorizacija kulturne i prirodne baštine kroz prekograničnu suradnju urbanih turističkih destinacija na krškim rijekama jadranskog sliva“ ima za cilj diverzifikaciju i promociju turističke ponude urbanih destinacija (Blagaj u Bosni i Hercegovini, Solin u Hrvatskoj, Podgorica u Crnoj Gori) na rijekama jadranskog sliva (Buna, Jadro, Morača) kroz prekograničnu suradnju na održivom razvoju turizma, izgradnju kapaciteta pružatelja usluga te revitalizaciju kulturne baštine i održivo korištenje prirodnih resursa.

Projekt RiTour financiran je sredstvima Europske unije u okviru Interreg IPA Programa prekogranične suradnje Hrvatska – Bosna i Hercegovina – Crna Gora 2014. – 2020. Nositelj projekta je Javna ustanova RERA S.D. za koordinaciju i razvoj Splitsko-dalmatinske županije, a partneri su Grad Solin, Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području Splitsko-dalmatinske županije – „More i krš“, Grad Mostar, Turistička zajednica Hercegovačko-neretvanskog kantona i Turistička organizacija Podgorice. Projekt je sufinanciran sredstvima EFRR i IPA II fondova Europske unije.

Uvod

Svrha edukacije koja se provodi u okviru projekta RiTour jest stvaranje potrebnih kompetencija za uključivanje ciljanih skupina dionika u aktivaciju ekonomskog potencijala i održivo korištenje prirodne i kulturne baštine Solina u turizmu. U skladu s time ističu se i ciljevi edukacije. Prvi je cilj upoznati sudionike s kontekstom razvoja turističkih proizvoda i trendovima u suvremenom međunarodnom turizmu. Drugi je cilj edukacije uputiti sudionike u proces kreiranja i razvoja ideja za nove turističke proizvode temeljene na prirodnoj i kulturnoj baštini. I na kraju, ukazati sudionicima edukacije na način izrade i sadržaj poslovnog i marketinškog plana za nove turističke proizvode.

Kurikulum se sastoji od tri silabusa, po jedan za svaki od nastavnih modula. Prvi silabus obuhvaća stjecanje kompetencija u području razumijevanja i praćenja trendova u suvremenom međunarodnom turizmu i razvoju održivih turističkih proizvoda. Drugi je silabus usmjeren na kreiranje i razvoj ideja za nove turističke proizvode, a treći na definiranje elemenata poslovnog modela i plana te marketinškog plana za nove turističke proizvode. U okviru svakog silabusa definirani su ciljevi edukacije, ishodi učenja, nastavni sadržaji, metode poučavanja i način praćenja polaznika te preporučena dodatna literatura.

Nastava je planirana kao konzultativno-instruktivna, a program edukacije ima karakter neformalnog edukativnog programa. Nastava se izvodi u obliku skupnih konzultacija s uputama za samostalni rad polaznika. Nakon održane nastave u svakom modulu polaznici će imati na raspolaganju najmanje tjedan dana za samostalan rad s preporučenom literaturom i radnim materijalima za izradu projektnog zadatka. Ukupno je procijenjeno opterećenje polaznika za cijeli program u opsegu od 50 do 60 radnih sati, ekvivalentno 3 ECVET boda.

Za potrebe provedbe projekta predviđena je izrada i objavljivanje priručnika za samostalan rad polaznika edukacije. Priručnik će obuhvatiti sve nastavne sadržaje navedene u kurikulumu, a prema silabusima za svaki programski modul. Priručnik će biti koncipiran kao materijal koji je komplementaran konzultativno-instruktivnoj nastavi prema silabusu, ali i za samostalno učenje. Planirano je objavljivanje priručnika u elektroničkom obliku, kako bi bio dostupan i širem krugu zainteresiranih korisnika i izvan projektnog područja.

Nakon svladavanja svih sadržaja ovoga programa polaznici će moći osmisлити održivi turistički proizvod u skladu s trendovima na suvremenom turističkom tržištu, sprovesti postupak razvoja ideja za nove turističke proizvode uvažavajući nosivi kapacitet resursne osnove turističke destinacije i predložiti najvažnije elemente integriranog poslovnog i marketinškog plana za nove turističke proizvode. Ovi ishodi učenja komplementarni su različitim formalnim i neformalnim obrazovnim programima u turizmu i mogu zadovoljiti potrebe poduzetnika za cjeloživotnim obrazovanjem s obzirom da obuhvaćaju suvremene koncepte i metode.

Polaznicima koji steknu kurikulumom predviđene ishode učenja izdaje se odgovarajuća potvrda o sudjelovanju u programu. Kurikulum je razvijen kao generički modularni program koji se sukladno postavljenim ciljevima edukacije može izvoditi kod svih partnera u projektu, a i izvan okvira projekta. Osim toga, utvrđeni ishodi učenja, nastavni sadržaji te osnovna i preporučena literatura mogu poslužiti i za dopunjavanje te osuvremenjivanje formalnih obrazovnih programa u turizmu.

Modul 1: Razvoj održivih turističkih proizvoda u suvremenom međunarodnom turizmu	
Ciljevi modula	Cilj je ovoga modula upoznati polaznike s kontekstom razvoja održivih turističkih proizvoda i trendovima u suvremenom međunarodnom turizmu.
Ishodi učenja	Nakon uspješnog svladavanja modula polaznici će moći: opisati obilježja suvremenih međunarodnih turističkih kretanja; prikazati promjene koje pokreću trendove u turizmu i njihove posljedice; objasniti pristup razvoju turističkih proizvoda u skladu s trendovima; predstaviti koncept razvoja turističkih proizvoda u skladu s načelima odgovornog turizma; sprovesti postupak osmišljavanja turističkih proizvoda koji doprinose ciljevima održivog razvoja.
Nastavni sadržaji	Obilježja suvremenih međunarodnih turističkih kretanja. Promjene koje pokreću trendove u turizmu i njihove posljedice. Glavne vrste i obilježja najvažnijih trendova u suvremenom turizmu. Pristup razvoju turističkih proizvoda u skladu s trendovima. Koncept razvoja turističkih proizvoda u skladu s načelima odgovornog turizma. Postupak osmišljavanja turističkih proizvoda koji doprinose ciljevima održivog razvoja.
Način izvođenja nastave	Nastava se izvodi u obliku skupnih konzultacija s uputama za samostalan rad polaznika. Organizirana je u jednome danu u dva nastavna bloka po 90 minuta sa stankom u trajanju 30 minuta. Nakon održanih skupnih konzultacija, a prije sljedećeg modula polaznici imaju na raspolaganju najmanje tjedan dana za samostalan rad s preporučenom literaturom i radnim materijalima za izradu projektnog zadatka. Procijenjeno prosječno opterećenje polaznika u samostalnom radu je od 15 do 20 sati. Sveukupno planirano opterećenje je ekvivalentno 1 ECVET bodu.
Metode podučavanja	Prezentacija, usmeno izlaganje, razgovor, samostalni rad polaznika.
Način praćenja polaznika	Pohađanje skupnih konzultacija, sudjelovanje u razgovoru, izrada projektnog zadatka.
Osnovna literatura*	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Odgovorno poduzetništvo u suvremenom turizmu</i>, priručnik za samostalan rad polaznika edukacije Poduzetništvo u turizmu
Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> • Swarbrooke, J. (1999). <i>Sustainable Tourism Management</i>. New York: CABI Publishing. • Weaver, D. (2006). <i>Sustainable Tourism. Theory and Practice</i>. Oxford: Butterworth-Hainemann. • Vujić, V. (2010). <i>Poduzetništvo i menadžment u uslužnim djelatnostima</i>. Opatija: Fakultet za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu Sveučilišta u Rijeci. • Čavlek, N., Bartoluci, M., Prebežac, D., Kesar, O. i sur. (2011). <i>Turizam: Ekonomske osnove i organizacijski sustav</i>. Zagreb: Školska knjiga d. d. • Bartoluci, M. (2013). <i>Upravljanje razvojem turizma i poduzetništva</i>. Zagreb: Školska knjiga d. d. • OECD (2018). <i>OECD Tourism Trends and Policies 2018</i>. Paris: OECD Publishing. • World Tourism Organization – UNWTO (2018). <i>European Union Tourism Trends</i>. Madrid: World Tourism Organization – UNWTO. • Tourism for SDGS, a platform developed by UNWTO. Dostupno na: http://tourism4sdgs.org/ (28. 8. 2019.) • Održivi turizam Hrvatska. Dostupno na: http://www.odrzivi.turizam.hr/default.aspx (28. 8. 2019.)

*U okviru projekta predviđena je izrada i objavljivanje priručnika za samostalan rad sudionika edukacije u elektroničkom obliku; konačni bibliografski podatci o priručniku bit će obuhvaćeni završnim izvještajem.

Modul 2: Kreiranje i razvoj ideja novih održivih turističkih proizvoda	
Ciljevi modula	Cilj je ovoga modula uputiti polaznike u proces kreiranja i razvoja ideja za nove turističke proizvode temeljene na prirodnoj i kulturnoj baštini.
Ishodi učenja	Nakon uspješnog svladavanja modula, polaznici će moći: prepoznati prilike za razvoj turističkih proizvoda na temelju atrakcijske osnove turističke destinacije; prikazati proces i najvažnije činitelje donošenja odluke o turističkom putovanju; izabrati održive turističke aktivnosti u skladu s nosivim kapacitetom resursa turističke destinacije; objasniti važnost kreativnosti, kreativnog razmišljanja i inovacija za razvoj novih turističkih proizvoda; prezentirati prilike za razvoj turističkih proizvoda u području kreativnih djelatnosti i kreativne ekonomije; sprovesti postupak razvoja ideja za nove turističke proizvode primjenom koncepta <i>design thinking</i> .
Nastavni sadržaji	Analiza atrakcijske osnove turističke destinacije – identifikacija prilika i marketinška valorizacija potencijala pojedinih atrakcija. Donošenje odluke o turističkom putovanju – potrebe, motivi, individualne razlike. Odabir održivih alternativa – usklađivanje turističkih aktivnosti i nosivog kapaciteta prirodnih i kulturnih resursa turističke destinacije. Kreativnost, kreativno razmišljanje i inovacije u turizmu kao pristup razvoju novih turističkih proizvoda. Prilike za razvoj turističkih proizvoda u području kreativnih djelatnosti i kreativnoj ekonomiji. Postupak razvoja ideja za nove turističke proizvode primjenom koncepta <i>design thinking</i> .
Način izvođenja nastave	Nastava se izvodi u obliku skupnih konzultacija s uputama za samostalan rad polaznika. Organizirana je u jednome danu u dva nastavna bloka po 90 minuta sa stankom u trajanju 30 minuta. Nakon održanih skupnih konzultacija, a prije sljedećega modula polaznici imaju na raspolaganju najmanje tjedan dana za samostalan rad s preporučenom literaturom i radnim materijalima za izradu projektnog zadatka. Procijenjeno prosječno opterećenje polaznika u samostalnom radu je od 15 do 20 sati. Sveukupno planirano opterećenje je ekvivalentno 1 ECVET bodu.
Metode podučavanja	Prezentacija, usmeno izlaganje, razgovor, skupni rad, samostalni rad polaznika.
Način praćenja polaznika	Pohađanje skupnih konzultacija, sudjelovanje u razgovoru i skupnom radu, izrada projektnog zadatka.
Osnovna literatura*	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Odgovorno poduzetništvo u suvremenom turizmu</i>, priručnik za samostalan rad polaznika edukacije Poduzetništvo u turizmu
Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> • Kušen, E. (2002). <i>Turistička atrakcijska osnova</i>. Zagreb: Institut za turizam. • Čorak, S., Trezner, Ž., ured. (2014). <i>Destinacijske menadžment kompanije DMK: Priručnik za uspješno poslovanje i marketing u turizmu posebnih interesa</i>. Zagreb: Hrvatska turistička zajednica. • Novotny, D. (2015). <i>Kreativna ekonomija: kako iskoristiti kapital ljudskog uma kao pokretača ekonomskog rasta u 21. stoljeću?</i> Muenchen/Zagreb: T&MC Group. • Srića, V. (2017). <i>Sve tajne kreativnosti: kako upravljati inovacijama i postići uspjeh</i>. Zagreb: Algoritam d. o. o. i Delfin – razvoj managementa. • Judkins, R. (2018). <i>Umijeće kreativnog razmišljanja</i>. Zagreb: Školska knjiga d. d. • Miljković, D., Rijavec, M., Miljković Krečar, I. (2018). <i>Psihologija u turizmu</i>. Zagreb: IEP i D-2. • Antoljak, V., Kosović, M. (2018). <i>Design thinking: kako riješiti poslovne probleme i uspješno inovirati</i>. Zagreb: Školska knjiga d. d. i Sense savjetovanje d. o. o.

*U okviru projekta predviđena je izrada i objavljivanje priručnika za samostalan rad sudionika edukacije u elektroničkom obliku; konačni bibliografski podatci o priručniku bit će obuhvaćeni završnim izvještajem.

Modul 3: Razrada sastavnica poslovnog modela, marketinškog i poslovnog plana	
Ciljevi modula	Cilj je ovoga modula ukazati polaznicima edukacije na način razrade sastavnica poslovnog modela i izrade te sadržaja integriranog poslovnog i marketinškog plana za nove turističke proizvode.
Ishodi učenja	Nakon uspješnog svladavanja modula, polaznici će moći: objasniti važnost osmišljavanja poslovnog modela; prikazati sadržaj sastavnica poslovnog modela kod primjene koncepta platna poslovnog modela; sprovesti postupak definiranja poslovnog modela primjenom koncepta platna poslovnog modela; opisati ulogu poslovnog i marketinškog plana u poslovanju malih i mikro poduzeća; predstaviti sastavnice integriranog poslovnog i marketinškog plana za nove turističke proizvode; sprovesti postupak razrade najvažnijih elemenata integriranog poslovnog i marketinškog plana za nove turističke proizvode.
Nastavni sadržaji	Osmišljavanje poslovnog modela kao pretpostavka izrade poslovnih i marketinških planova. Sadržaj sastavnica poslovnog modela kod primjene koncepta platna poslovnog modela. Postupak definiranja poslovnog modela kod primjene koncepta platna poslovnog modela. Uloga poslovnog i marketinškog plana u poslovanju malih i mikro poduzeća. Sastavnice integriranog poslovnog i marketinškog plana za nove turističke proizvode. Postupak razrade najvažnijih elemenata integriranog poslovnog i marketinškog plana za nove turističke proizvode.
Način izvođenja nastave	Nastava se izvodi u formi skupnih konzultacija s uputama za samostalan rad polaznika. Organizirana je u jednome danu u dva nastavna bloka po 90 minuta sa stankom u trajanju 30 minuta. Nakon održanih skupnih konzultacija, a do izdavanja potvrde o sudjelovanju u programu edukacije, polaznici imaju na raspolaganju najmanje tjedan dana za samostalan rad s preporučenom literaturom i radnim materijalima za izradu projektnog zadatka. Procijenjeno prosječno opterećenje polaznika u samostalnom radu je od 15 do 20 sati. Sveukupno planirano opterećenje je ekvivalentno 1 ECVET bodu.
Metode podučavanja	Prezentacija, usmeno izlaganje, skupni rad, razgovor, samostalni rad polaznika.
Način praćenja polaznika	Pohađanje skupnih konzultacija, sudjelovanje u skupnom radu i razgovoru, izrada projektnog zadatka.
Osnovna literatura*	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Odgovorno poduzetništvo u suvremenom turizmu</i>, priručnik za samostalan rad polaznika edukacije Poduzetništvo u turizmu
Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> • Kotler, P., Bowen, J. T., Makens, J.C. (2010). <i>Marketing u ugostiteljstvu, hotelijerstvu i turizmu</i>. Zagreb: Mate d. o. o. • Vujić, V. (2010). <i>Poduzetništvo i menadžment u uslužnim djelatnostima</i>. Opatija: Fakultet za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu Sveučilišta u Rijeci. • Spreckley, F. (2012). Priručnik za planiranje društvenog poduzeća: praktični vodič za izradu studije isplativosti osnivanja i razvoja društvenog poduzeća. Zagreb: British Council i Čakovec: CEDRA Čakovec. • Osterwalder, A., Pigneur, Y. (2014). <i>Stvaranje poslovnih modela</i>. Zagreb: Školska knjiga d. d. • Renko, N., Brečić, R. (2016). <i>Marketing malih i srednjih poduzeća</i>. Zagreb: Školska knjiga d. d. • Dobrinić, D., Gregurec, I. (2016). <i>Integrirani marketing</i>. Varaždin: Fakultet organizacije i informatike.

*U okviru projekta predviđena je izrada i objavljivanje priručnika za samostalan rad sudionika edukacije u elektroničkom obliku; konačni bibliografski podatci o priručniku bit će obuhvaćeni završnim izvještajem.

Impressum

Dokument: Kurikulum konzultativno-instruktivne neformalne edukacije Poduzetništvo u turizmu

Naručitelj: Grad Solin
Stjepana Radića 42
21210 Solin

Izvršitelj: Ferial d. o. o. za multimedijske i poslovne usluge
Stjepana Radića 12
47000 Karlovac

Autor: Željko Trezner, mag. rel. int. et dip.

Ovaj dokument nastao je uz financijsku podršku Europske unije. Sadržaj dokumenta isključiva je odgovornost Grada Solina i ni u kojem slučaju ne predstavlja stavove Europske unije.